

ISSN 2080-7759

Biuletyn
Uniwersalnej **K**lasyfikacji **D**ziesiątnej

R. 8

Nr **2** (44)

Marzec - kwiecień **2015** r.

Wykazy działów UKD

Pracownia UKD

Instytut Bibliograficzny

Biblioteka **N**arodowa

Aktualności

1. Spotkanie Zespołu ds. UKD

W dniach 23-24 marca 2015 r. odbyło się dwunaste spotkanie Zespołu ds. Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiątnej. Pierwszego dnia obrady odbywały się w gmachu Biblioteki Narodowej, drugiego w gmachu Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej. Zespół ds. UKD został powitany przez p. Jolantę Stępiak, dyrektor BG Politechniki Warszawskiej.

Joanna Basińska (bibliotekarz dziedzinowy) i Agnieszka Kowalczyk (Oddział Opracowania Druków Zwartych) przedstawiły referat pt. *Wykorzystanie UKD w BG PW do rozbudowy słownika KHW słów kluczowych o odpowiedniki angielskie i symbole UKD*.

Przed oprowadzeniem po strefie wolnego dostępu i czytelnich BG PW p. Grażyna Komorowska (Oddział Informacji Naukowej) przedstawiła prezentację na temat struktury, funkcjonowania i zakresu działania biblioteki:

<http://www.bg.pw.edu.pl/>

W trakcie spotkania omówiono zmiany i uzupełnienia w pliku wzorcowym UKD (UDC MRF) w obrębie działów 159.9 Psychologia, 338.48 Turystyka, 37 Pedagogika, 91 Geografia. Poddano pod dyskusję wybór symboli UKD z wyżej wymienionych działów do kolejnej edycji tablic skróconych.

Odniesiono się do problemów metodycznych związanych ze stosowaniem symboli dotyczących różnych aspektów aktywności społecznej. Rozwiązania te zostały zaprezentowane w Biuletynie UKD nr 1/2015.

Sprawozdanie i materiały ze spotkania Zespołu dostępne są w zakładce Zapis pionowy UKD:

<http://www.bn.org.pl/dla-bibliotekarzy/ukd/zapis-pionowy-ukd>

2. W dniach 20-21 kwietnia w Bibliotece Narodowej odbyła się konferencja „Deskryptory Biblioteki Narodowej. Propozycja zmian w opracowaniu zbiorów bibliotecznych w dobie sieci semantycznej”.

Program konferencji wraz z pełnymi prezentacjami dostępny jest na stronie:

<http://www.bn.org.pl/deskryptory/program-konferencji>

W ramach piątej sesji przedstawiono m. in. prezentacje na temat UKD:

- *UKD w Bibliotece Narodowej w kontekście współpracy z Konsorcjum UKD* (Jolanta Hys)
- *Tablice skrócone i wykazy działów UKD w Bibliotece Narodowej* (Anna Marsula)
- *Działalność metodyczna i informacyjna w Pracowni UKD w Bibliotece Narodowej* (Joanna Kwiatkowska)

BIULETYN UKD NR 2 (44)

WYKAZY DZIAŁÓW UKD

UKD służy do:

- klasyfikowania dokumentów
- tworzenia wykazów działów dla bibliografii
- tworzenia schematów układu książek na półkach.

W pierwszej części zaprezentowano wykazy działów dla bibliografii i określonych kategorii dokumentów.

W drugiej części wymieniono przykładowe schematy układu książek na półkach dla bibliotek publicznych i szkolnych.

W trzeciej części wymieniono przykładowe schematy układu książek na półkach dla bibliotek szkół wyższych.

I. Wykazy działów w Bibliotece Narodowej¹

1. „Przewodnik Bibliograficzny”
2. „Bibliografia Wydawnictw Ciągłych Nowych, Zawieszonych i Zmieniających Tytuł”
3. „Bibliografia Zawartości Czasopism” i Zintegrowana Platforma Polskich Czasopism Naukowych „Merkuriusz”
4. „Bibliografia Dokumentów Elektronicznych”
5. „Bibliografia Dokumentów Kartograficznych”
6. Polonica Zagraniczne
7. Archiwum Czesława Miłosza

Wszystkie wykazy działów oparte są na zasobie tablic skróconych UDC-P058. Symbole prezentowane są w zapisie pionowym.

Do klasyfikowania stosuje się tylko symbole z wykazów działów UKD, z wyłączeniem „Przewodnika Bibliograficznego”, w którym stosowane są wszystkie symbole z zasobu tablic skróconych UDC-P058.

---

¹ J. Hys, J. Kwiatkowska. *Wykazy działów UKD bibliografii wydawanych w BN*. „Poradnik Bibliotekarza”, 2010 nr 11, s. 11-12

- **„Przewodnik Bibliograficzny”**

- Wykaz działów wg UKD od 1986 r.
- 71 działów w wykazie

Np.:

51 Matematyka

52 Astronomia. Astrofizyka. Geodezja. Kartografia

53 Fizyka

<http://www.bn.org.pl/katalogi-i-bibliografie/bibliografia-narodowa/przewodnik-bibliograficzny/numery-do-pobrania>

- **„Bibliografia Wydawnictw Ciągłych Nowych, Zawieszonych i Zmieniających Tytuł”**

- Wykaz działów wg UKD od 2009 r.
- 89 działów w wykazie
- Poddział wspólny formy **(05)** Wydawnictwa periodyczne. Czasopisma, np.:

050+070(1-32)(05) Czasopisma regionalne i lokalne

050+070-053.2(05) Czasopisma dziecięce i młodzieżowe

050+070-054.57(05) Czasopisma mniejszości narodowych

<http://www.bn.org.pl/katalogi-i-bibliografie/bibliografia-narodowa/bibliografia-wydawnictw-ciaglych-nowych,-zawieszonych-i-zmieniajacych-tytul/numery-do-pobrania>

- **„Bibliografia Zawartości Czasopism” i Zintegrowana Platforma Polskich Czasopism Naukowych „Merkuriusz”²**

- Wykaz działów wg UKD od 2010 r.
- Od 2015 r. wykaz BZCz tożsamy z wykazem działów dla projektu „Merkuriusz”³
- 216 działów w wykazie

---

² Zespół Zadaniowy Mercuriusz zajmuje się opracowaniem opisów bibliograficznych artykułów opublikowanych w latach 2002-2014 na łamach polskich czasopism naukowych znajdujących się na liście publikowanej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zgodnie z założeniami projektu.

³ Wykaz opracowany w 2014 r. przez Pracownię UKD we współpracy z Zespołem Zadaniowym „Merkuriusz” w Bibliotece Narodowej oraz Biblioteką Główną Politechniki Warszawskiej

- Poddział wspólny formy **(045/046)** Artykuły w prasie i czasopismach, np.:

327(045/046) Polityka zagraniczna. Polityka międzynarodowa

327(4-67)(045/046) Polityka Unii Europejskiej

327(438)(045/046) Polityka zagraniczna Polski

<http://www.bn.org.pl/katalogi-i-bibliografie/bibliografia-narodowa/bibliografia-zawartosci-czasopism/numery-do-pobrania>

- **„Bibliografia Dokumentów Elektronicznych”**

- Wykaz działów wg UKD od 2009 r.
- 55 działów w wykazie
- Poddział wspólny formy **(0.034)** Dokumenty czytelne maszynowo (przez komputer), np.:

60(0.034) Biotechnologia

61(0.034) Medycyna

62(0.034) Technika

<http://www.bn.org.pl/katalogi-i-bibliografie/bibliografia-narodowa/bibliografia-dokumentow-elektronicznych/numery-do-pobrania>

- **„Bibliografia Dokumentów Kartograficznych”**

- Wykaz działów wg UKD od 2009 r.
- 39 działów w wykazie
- Poddział wspólny formy **(084.3)** Mapy. Plany, np.:

912(2)(084.3) Obszary fizjograficzne świata

912(26)(084.3) Oceany. Morza

Dla nazw województw użyto podziału alfabetycznego – skrótu nazwy danego województwa wg Kodu ISO 3166-2:PL (oznaczającego jednostki podziału terytorialnego w Polsce), np.:

912(438)DS(084.3) Województwo dolnośląskie

912(438)LU(084.3) Województwo lubelskie

<http://www.bn.org.pl/katalogi-i-bibliografie/bibliografia-narodowa/bibliografia-dokumentow-kartograficznych/numery-do-pobrania>

- **Polonica Zagraniczne**

- Wykaz działów wg UKD od 2014 r.
- 50 działów
- Poddział wspólny formy **(0.054)** Polonica zagraniczne, np.:

94(0.054) Historia. Polityka

94”.../1939”(0.054) Historia i polityka do 1 IX 1939 r.

94”1939/...”(0.054) Historia i polityka po 1 IX 1939 r.

- **Archiwum Czesława Miłosza**

- Wykaz działów wg UKD od 2014 r.
- 16 działów
- Poddział wspólny formy **(0:099.5MIŁOSZ)** Wydawnictwa z księgozbioru Czesława Miłosza, np.:

80/81(0:099.5MIŁOSZ) Językoznawstwo. Filologia. Języki

82(0:099.5MIŁOSZ) Historia literatury. Nauka o literaturze. Teoria literatury

82-1/-9(0:099.5MIŁOSZ) Literatura piękna - teksty

II. Wybrane schematy układu książek na półkach dla bibliotek publicznych i szkolnych

1. **Wykaz działów dla małych bibliotek publicznych**

- *Wykaz działów katalogu rzeczowego dla małych bibliotek publicznych*, oprac. Teresa Turowska, wyd. 5 popr. i rozsz., Warszawa: Biblioteka Narodowa, 2007

2. **Wykaz działów dla bibliotek publicznych dla dzieci i młodzieży**

- *Wykaz działów katalogu rzeczowego w bibliotekach publicznych dla dzieci i młodzieży*, oprac. Grażyna Lewandowicz-Nosal, wyd. 4 popr. i rozsz., Warszawa: Biblioteka Narodowa, 2008

3. Wykaz działów dla bibliotek szkolnych

- *Schemat UKD dla bibliotek szkolnych*, oprac. Adam Stopa „Biblioteka w Szkole” 2009 nr 3

http://www.bibliotekawszkole.pl/archiwum/2009/03/BwS_03_2009_UKD_WWW_schemat.pdf

III. Wybrane schematy układu książek na półkach dla bibliotek szkół wyższych

1. Wykaz działów dla magazynów otwartych Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej

http://www.ciniba.edu.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=26&Itemid=29&lang=pl

<http://www.bn.org.pl/dla-bibliotekarzy/ukd/materialy-warsztatowe>

2. Wykaz działów dla Biblioteki Głównej Politechniki Świętokrzyskiej

Zastosowanie UKD do organizacji księgozbioru w wolnym dostępie do półek (na przykładzie Biblioteki Głównej Politechniki Świętokrzyskiej), „Przegląd Biblioteczny”, 2008, nr 3, s. 441-450.

3. Wykaz działów księgozbioru podręcznego Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej

<http://www.bn.org.pl/dla-bibliotekarzy/ukd/materialy-warsztatowe>

4. Wykaz działów dla księgozbioru w wolnym dostępie w Bibliotece Politechniki Białostockiej

<http://biblioteka.pb.edu.pl/?id=czytelnia>

http://biblioteka.pb.edu.pl/mirror_libra/plakat_rozmieszczenia_księgozbioru.pdf